

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Krajského prokurátora v Prešove**, Masarykova 16, Prešov proti odporcovi Obci M. S., T., zastúpenému *JUDr. J. G.*, advokátom, F., P. o návrhu na zrušenie uznesenia Obecného zastupiteľstva v M. S., vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1 S 68/2009, o námietke zaujatosti, takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Krajského súdu v Prešove Mgr. M. Ž. **j e** vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 1 S 68/2009.

O d ô v o d n e n i e :

Odporca vo vyjadrení k návrhu na začatie konania, ktoré bolo krajskému súdu doručené dňa 4. decembra 2009, zároveň vzniesol aj námietku zaujatosti voči sudkyňi Mgr. M. Ž., ktorá má vec prejednať a rozhodnúť, nakoľko je presvedčený, že je zaujatá ako voči starostovi Obce M. S. L. T., tak aj voči právnemu zástupcovi *JUDr. J. G.*. Podanú námietku odôvodnil skutočnosťou, že namietaná sudkyňa dňa 9. októbra 2009 po pojednávaní vo veci sp. zn. 1S/36/2008 označila v pojednávacej miestnosti pred prítomnou verejnosťou a novinármi L. T. ostentatívne za „feudála“ a na adresu právneho zástupcu *JUDr. G.* bezdôvodne vykrikla, že „neklesne na jeho úroveň“. Toto správanie, ktoré odporca vyhodnotil ako neslušné a urážlivé, vytvára podľa neho dojem zaujatosti sudkyne Mgr. Ž..

Namietaná sudkyňa vo vyjadrení k námietke zaujatosti uviedla, že účastníkov konania ani ich zástupcov nepozná a nemá pomer k veci. K svojmu vyjadreniu pripojila kópiu zápisnice z pojednávania dňa 9. októbra 2009 vo veci sp. zn. 1 S 36/2008, zachytávajúci priebeh pojednávania, na ktoré odporca poukázal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený po preskúmaní obsahu vznesenej námietky zaujatosti dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody na vylúčenie namietanej sudkyne.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a **nestrannom súde** a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a **nestranným súdom** zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť.

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre nezaujatosť. Obsahom tohto práva je aj povinnosť

súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci a rozhodnúť o ňom.

Nestrannosť je potrebné skúmať jednak zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. treba zistiť osobné presvedčenie zákonného sudcu a jednak z objektívneho hľadiska nestrannosti posúdením, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkolvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností, kedy nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach účastníkov a musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. Objektívny prístup spočíva v posúdení, či nezávisle na osobnom správaní sudcu určité overiteľné skutočnosti neumožňujú pochybovať o jeho nestrannosti, kedy môže byť dôležité i zdanie. Ide o dôveru, ktorú musia mať sudy pri stranách v demokratickej spoločnosti. Rozhodujúcim kritériom pri rozhodovaní o námietke zaujatosti je to, či obava účastníka konania je objektívne oprávnená. Táto obava sa musí zakladať na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Nezáleží na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril, že sa necíti byť zaujatý, rozhodujúca je existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach účastníkov a verejnosti.

V prejednávanej veci by malo dôvodom na vylúčenie sudkyne jej správanie na záver pojednávania v inej právnej veci, keď namietaná sudkyňa po vyhlásení a odôvodnení rozsudku a poučení o opravnom prostriedku v pojednávacej miestnosti, kde bola okrem účastníkov konania prítomná aj verejnosť a zástupcovia tlače, povedala na adresu starostu obce (účastníka v postavení odporcu), že „nie je feudálom, nemôže poslancov obecného zastupiteľstva obmedzovať nezákonným spôsobom vo výkone ich mandátu“. Išlo o vyjadrenie nad rámec odôvodnenia vyhlasovaného rozsudku, ktoré dotknutý účastník mohol vnímať minimálne ako nevhodné a nepatričné a mohlo v ňom vzbudiť pocit zaujatosti zo strany sudkyne. Odvolací súd preto túto skutočnosť vyhodnotil ako takú, ktorá je spôsobilá vzbudiť pochybnosť o nestrannosti namietanej sudkyne.

Preto v záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností o nestrannosti namietanej sudkyne a zabezpečenia rozhodnutia, ktoré nebude možné z tohto dôvodu napádať, najvyšší súd návrhu odporcu na jej vylúčenie vyhovel.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislava 10. marca 2010

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská